



Εξελικτική Ψυχολογία: Κοινωνικο-γνωστική ανάπτυξη

Ενότητα 4 Η Θεωρία του J. Piaget: Βασικές Αρχές και Κριτική Θεώρηση

Ελευθερία Ν. Γωνίδα
Τμήμα Ψυχολογίας



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.



Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.





Η Θεωρία του Piaget: Βασικές Αρχές και Κριτική Θεώρηση



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Περιεχόμενα ενότητας

1. Βασικές αρχές της θεωρίας του Piaget.
2. Κριτική θεώρηση.

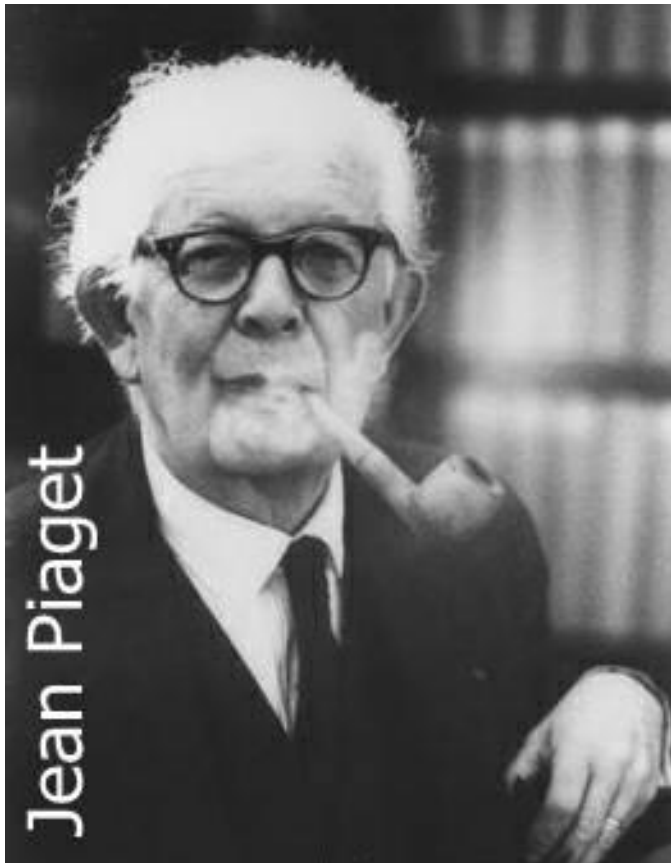


Σκοποί ενότητας

- ❖ Κατανόηση των βασικών αρχών της Θεωρίας του Piaget.
- ❖ Κριτική θεώρηση στη Θεωρία του Piaget.



Jean Piaget (1896-1980)



“Children have real understanding only of that which they invent themselves and each time that we try to teach them something too quickly, we keep them from reinventing it themselves.”

Papert, S. (1999). The Century's Greatest Minds. *Time magazine*, 29, p. 105.

Φωτογραφία 1: Jean Piaget.





Θεωρία του Piaget: Βασικές Αρχές

Βασικές αρχές (1/7)

1. Το γνωστικό σύστημα συνίσταται στην ύπαρξη μιας **γενικής, ολικής δομής**. Δηλαδή, οι ενέργειες που ο ανθρώπινος νους εκτελεί για να κατανοήσει την πραγματικότητα σε μια περίοδο της ανάπτυξης είναι οργανωμένες σε μία και μόνον ολική δομή.



Σύγχρονη ανάπτυξη των ικανοτήτων και των εννοιών σε ένα δεδομένο στάδιο της γνωστικής ανάπτυξης.



Βασικές αρχές (2/7)

2. Το γνωστικό σύστημα είναι αυστηρά **λογικό**, διέπεται δηλαδή από λογικές διεργασίες, και μπορεί να αναπαρασταθεί μέσω της τυπικής λογικής κατά τις διαφορετικές περιόδους ανάπτυξης.



Βασικές αρχές (3/7)

3. Η ανάπτυξη πραγματοποιείται μέσω 2 διαδικασιών: της **αφομοίωσης** και της **προσαρμογής** (αντίθετες δυνάμεις). Οι διαδικασίες αυτές συντονίζονται από το μηχανισμό της **εξισορρόπησης**, προκειμένου το γνωστικό σύστημα να κατανοεί τον κόσμο και να βρίσκεται σε κατάσταση εσωτερικής συνέπειας και ισορροπίας.



Βασικές αρχές (4/7)

4. **Γνωστική ανάπτυξη:** κατεξοχήν **χρονική διαδικασία** που καταλήγει σε όλο και πιο προχωρημένα επίπεδα συνθετότητας. Σε ορισμένες χρονικές περιόδους λαμβάνουν χώρα **ποιοτικές αλλαγές** στο γνωστικό σύστημα.



**Ποιοτικά διαφορετικές περίοδοι ανάπτυξης:
“ΣΤΑΔΙΑ”.**



Βασικές αρχές (5/7)

5. Η διαδοχή των σταδίων είναι σταθερή και αμετάβλητη. Κάθε επόμενο στάδιο περιέχει τα επιτεύγματα των προηγούμενων, με διαφορετικό, όμως, τρόπο οργάνωσης.



Βασικές αρχές (6/7)

6. Τα στάδια της ανάπτυξης είναι:

α. Αισθησιοκινητικό (0-2 χρόνων).

β. Προενοιολογικό (2-6/7 χρόνων):



γ. Συγκεκριμένη λογική σκέψη (7-11/12 χρόνων).

δ. Τυπική λογική σκέψη (>12 χρόνων).



Βασικές αρχές (7/7)

7. Το παιδί είναι **ενεργητικός** δημιουργός της γνώσης του για την πραγματικότητα. Η γνώση προκύπτει από τις πράξεις του παιδιού στο γύρω του κόσμο και είναι αποτέλεσμα της **αλληλεπίδρασης εγγενών και περιβαλλοντικών παραγόντων.**





<https://www.youtube.com/watch?v=TRF27F2bn-A>

Συλλογή μικρών βίντεο που δείχνουν τις λειτουργίες των σταδίων ανάπτυξης μέσα από αντιδράσεις παιδιών διαφορετικών ηλικιών σε συνθήκες ψυχολογικού εργαστηρίου.





Κριτική Θεώρηση

Κριτική Θεώρηση (1/2)

1. Η θεωρία είναι μονολιθική.
2. Η θεωρία είναι υπερβολικά λογική.
3. Έδωσε μεγάλη έμφαση στις ενδογενείς δυνάμεις της ανάπτυξης.
4. Έδωσε μεγάλη έμφαση στους γενικούς μηχανισμούς της ανάπτυξης και υποτίμησε τις ατομικές διαφορές.



Κριτική Θεώρηση (2/2)

5. Καθολικότητα των γνωστικών δομών και της ανάπτυξής τους σε όλες τις κοινωνίες.
6. Υποτίμηση του ρόλου της εντατικής διδασκαλίας και εκπαίδευσης στην ανάπτυξη των γνωστικών ικανοτήτων.
7. Πολυπλοκότητα και δυσκολία των πειραμάτων του Piaget για τη μελέτη συγκεκριμένων γνωστικών ικανοτήτων.



Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση του ακόλουθου έργου:

Φωτογραφία 1: “Jean Piaget”. Άδεια με την οποία διατίθεται: CC BY-NC-SA

Πηγή: <https://www.flickr.com/photos/josemota/3617683026/>



Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, **Ελευθερία Γωνίδα**.
«Εξελικτική Ψυχολογία: Κοινωνικο-γνωστική ανάπτυξη. Ενότητα 4: Θεωρία του Piaget: Βασικές Αρχές και Κριτική Θεώρηση». Έκδοση: **1.0**. Θεσσαλονίκη **2015**. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
<http://eclass.auth.gr/courses/OCRS278/>



Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Μη Εμπορική Χρήση - Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».



Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>





Τέλος ενότητας 4

Επεξεργασία: Εύχαρις Κιζιρίδου
Θεσσαλονίκη, Χειμερινό Εξάμηνο 2014-2015



Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ



ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

